

Omar El Messaoudi

Om verder te komen met een sterke en duurzame opleiding tot accountant, moet de sector eerst antwoord geven op een aantal vragen over die opleiding, meent Omar El Messaoudi.

DISCUSSIE | Column | 17 januari 2023

Hagel

2023, het jaar waarin de opleiding tot accountant gaat veranderen. Althans, dat heb ik regelmatig in de wandelgangen gehoord de afgelopen tijd. Haal de stip op de horizon naar voren en laat deze niet liggen op de horizon, wordt dan gezegd. In 2022 was ik aanwezig op één van de bijeenkomsten waarin werd gebrainstormd over de opleiding tot accountant. Er waren onder meer directeurs van universiteiten en hogescholen aanwezig, accountants en collega's van de CEA. Wat mij opviel was de beperkte aanwezigheid van young professionals. Dat parkeer ik even voor nu.

Een andere bijzonderheid was dat er eigenlijk twee partijen ontstonden. De universiteiten tegenover de hogescholen. Daar waar de hogescholen pleiten voor meer binding met de praktijk, houden de universiteiten zich vast aan het academische en wetenschappelijke standpunt. Het veranderde soms van een brainstormsessie in bijna een *battle*. Een ouderwetse *rap battle* zo van de straat. De ene partij probeert de ander te overtuigen. Ik hoor de directeur van een universiteit nog zeggen: "Wij doen het prima, de studenten blijven komen vanwege onze duidelijke visie." De directeur van een hogeschool geeft aan: "Studenten kiezen liever niet snel voor de universiteit vanwege het ontbreken van de binding met de praktijk." Soms verdween het doel om met zijn allen een sterke opleiding te ontwikkelen wat naar de achtergrond. Ondertussen kiezen steeds minder studenten voor de opleiding tot accountant en verlaten studenten die deze weg zijn ingeslagen het pad al redelijk snel. Deze geluiden heb ik afgelopen jaar vaker gehoord en van verschillende partijen.

Even terug naar de *rap battle*. Universiteiten versus hogescholen. Ik heb het genoeg gehad om mijn opleiding tot accountant bij beide partijen te hebben gevolgd. Ik begon namelijk de hbo-opleiding accountancy en vervolgde mijn reis op de universiteit waar ik mijn RA-diploma behaalde. Ik kan vanuit mijn eigen ervaring en visie beide werelden derhalve goed met elkaar vergelijken. Zoals ik bij het event waar ik aanwezig was ook al aangaf, zie ik beide werelden liever niet als twee verschillende, maar als één wereld. Ik heb van beide partijen veel geleerd. Ik had veel profijt van mijn jaren op de hogeschool vanwege de binding met de praktijk. Op de universiteit werd ik gevraagd om resultaten, argumenten en conclusies uit te dagen en sterker te onderbouwen.

Ik had bij beide partijen ook een aantal vakken die wat minder toegevoegde waarde hadden, als ik kijk naar het accountantsberoep zoals wij dat de dag vandaag uitoefenen. Levensverzekeringswiskunde, om maar een dwarsstraat te noemen. Ik zie een aantal van jullie al mee knikken. Willen wij naar een duidelijke, sterke en duurzame opleiding, dan moeten wij eerst af van de eilandjes, af van de wij- en zij-discussies. We hebben immers met zijn allen hetzelfde doel voor ogen en dat is een topopleiding tot accountant verzorgen. Een duidelijke, aantrekkelijke, effectieve en duurzame opleiding. Niet onnodig lang, niet volgepropt met extra vakken omdat er weer wat artikelen zijn verschenen, geen massaproductie en niet onnodig complex.

Even een aantal vragen waarover we als sector kunnen nadenken. Niet om mezelf te mengen in de *rap battle*, meer om de microfoon even neer te leggen en aan zelfreflectie te doen.

Welke vakken kunnen eruit, in plaats van wat kan er nog meer bij? Wat voor toegevoegde waarde heeft het om tientallen wetenschappelijke artikelen uit je hoofd te kennen? Moet ik wel alle details van IFRS kennen, als ik al weet dat ik hier in de praktijk niet voor ga kiezen? Sluit datgene wat ik dagelijks doe in de praktijk aan op datgene wat ik meekrijg in de collegebanken? Hebben wij als sector het beroepsprofiel van een accountant wel scherp en sluit de opleiding hierop aan?

Is er onderzoek gedaan naar de achtergrond van studenten die eerder stoppen met de opleiding, of studenten die bewust niet kiezen voor de opleiding? Welke lessen kunnen wij trekken en gebruiken als wij kijken naar de opleiding tot arts of een ander beroep? Zijn er überhaupt duidelijk onderzochte resultaten die aangeven dat de opleiding tot accountant anders moet, of zijn het slechts meningen, frustraties en signalen uit de wandelgangen? Valt er wel een link te leggen tussen het hoge verloop bij accountantskantoren en de opleiding tot accountant?

Waarom zijn er twee kampen ontstaan, als het gaat om de opleiding tot accountant? Moeten wij niet kiezen voor één basisopleiding tot accountant met daarna specialisaties? Gaat het creëren van één basisopleiding wel lukken als zoveel partijen met eigen visies, budgetten en argumenten zich erover buigen? Hoe komen hogescholen en universiteiten dichter bij elkaar?

Ik ben ervan overtuigd dat bovenstaande vragen moeten worden beantwoord, willen wij een stap verder zetten met betrekking tot de opleiding tot accountant. Anders kan het alle kanten opschieten. Anders wordt het net schieten met hagel. En door hagel wordt de stip op de horizon minder zichtbaar.

Omar El Messaoudi is zelfstandig gevestigd registeraccountant, lid van het bestuur van NBA Young Profs en lid van de werkgroep Accounttech van de NBA.

GERELATEERD

DISCUSSIE | Column | 03 februari 2023

Hoe weten we wat jonge accountants willen?

We hebben te maken met een beperkte instroom van nieuwe accountants en een grotere uitstroom uit het accountantsberoep. Tel daar een significante hoeveelheid extra... →

NIEUWS | 02 februari 2023

'Nijpend tekort aan accountants'

Er is een groeiend tekort aan accountants, veroorzaakt door vergrijzing en een dalende aanwas bij de opleidingen. Grote kantoren, opleidingen en de NBA luiden de... →

NIEUWS | 31 januari 2023

Coen Bongers nieuwe secretaris CEA

Coen Bongers wordt per 1 mei 2023 de nieuwe secretaris van de Commissie Eindtermen Accountantsopleiding (CEA). Bongers volgt Jan-Paul Learentveld op, die eind vorig... →

NIEUWS | 27 januari 2023

Webinar: In gesprek met de Kwartiermakers

Marlies de Vries en Chris Fonteijn zijn begonnen aan hun laatste jaar als Kwartiermakers Toekomst Accountancysector. Op 2 februari gaan zij opnieuw online met de... →

NIEUWS | 23 januari 2023

Rapport CEA en NBA: opleiding moet aantrekkelijker en toekomstbestendiger worden

De instroom voor een toekomstige accountantsopleiding moet meer divers en breder worden. Theorie en praktijk moeten beter op elkaar aansluiten en resulteren in een... →
